Homília na slávnosť Krista Kráľa

Vstup bohoslovcov do ďalšej etapy formácie
Katedrála svätého Martina, Spišská Kapitula. 22. novembra 2026

Drahí spolubratia kňazi, milí predstavení seminára, milí bohoslovci, milí rodičia a príbuzní, drahí bratia a sestry, v kapitole, ktorá predchádza dnešnému čítaniu, prichádza k Ezechielovi človek, ktorému sa podarilo uniknúť z Jeruzalema. Prináša krátku správu: „Mesto padlo.“ Ezechiel ju počuje v Babylónii, ďaleko od domova. Už v roku 597 pred Kristom ho spolu s judským kráľom a ďalšími obyvateľmi Jeruzalema odviedli do vyhnanstva. Tam, medzi vyhnancami, dostal svoje prorocké povolanie. Jeruzalem i chrám vtedy ešte stáli. O niekoľko rokov však Babylončania mesto dobyli a chrám zničili. Skúsme si predstaviť, čo tá správa znamenala pre ľudí, ktorí celé roky dúfali v návrat. Kam sa teraz vrátia? Kto sa ich ujme, keď sú ďaleko od domova a ich ľud je rozptýlený?

Práve vtedy zaznieva Pánovo slovo: „Ja sám vyhľadám svoje ovce a ujmem sa ich.“ V Ezechielových časoch bol pastier obrazom kráľa. Keď prorok hovorí o pastieroch, ktorí pásli sami seba, obracia sa na vládcov, ktorým bola zverená starostlivosť o ľud. Mali posilniť slabú ovcu, ošetriť poranenú a ísť za tou, ktorá sa zatúlala. Zanedbali to a stádo sa rozpŕchlo. Boh teraz hovorí, že sa ho ujme sám. Zhromaždí rozptýlených, privedie ich domov a dá im odpočinúť. Na slávnosť Krista Kráľa nám toto čítanie ukazuje, ako Pán používa svoju moc. Vie, kto chýba, vydá sa ho hľadať a pristaví sa pri ňom tak dlho, ako si to jeho zranenie vyžaduje.

Milí bohoslovci, tento obraz by som vám chcel zveriť pri kroku, ktorý dnes robíte. Máte za sebou etapu učeníctva, spojenú s filozofickými štúdiami. Učili ste sa klásť otázky, hľadať pravdu, počúvať Krista v modlitbe a nasledovať ho v spoločnom živote. Teraz vstupujete do etapy teologických štúdií a hlbšieho pripodobňovania sa Kristovi. To, čomu ste sa naučili ako učeníci, budete potrebovať aj naďalej. Keď sa budete v teológii hlbšie zaoberať tým, čo Cirkev verí a slávi, vracajte sa k Ježišovi v evanjeliu. Všímajte si, pri kom sa zastaví, akú otázku mu položí a čo od neho žiada. Tak sa budete postupne učiť aj vy pozerať na ľudí jeho očami.

„Ja sám vyhľadám svoje ovce.“ Pri tejto vete sa skúste rozpamätať, ako si Pán hľadal cestu práve k vám. Možno cez niekoho doma, kto vás naučil modliť sa. Možno cez kňaza, ktorý si na vás našiel čas, keď ste sa potrebovali porozprávať. Možno cez vetu z evanjelia, ktorú ste už počuli mnohokrát a ktorá vás jedného dňa oslovila celkom osobne. A možno vám niekto dôveroval práve vtedy, keď ste si sami veľmi nedôverovali. Na tieto chvíle je dobré pamätať, keď vo formácii príde únava, keď vás prekvapí vaša vlastná slabosť alebo keď odpoveď na dôležitú otázku bude dozrievať pomalšie, ako by ste si priali. Aj tam sa vás Pán vie ujať. Raz vám spomienka na jeho trpezlivosť môže pomôcť urobiť prvý krok k človeku, ktorý sa od Cirkvi vzdialil a ešte nevie, ako ho prijmeme.

Ezechiel pokračuje: „Poranenú obviažem a chorú posilním.“ Pri každej ovci urobí pastier to, čo jej môže pomôcť. Za zatúlanou vyjde, poranenú ošetrí a unavenej dopraje odpočinok. Aké dôležité je naučiť sa tejto pozornosti aj pri ľuďoch. Niekedy nám človek položí otázku o Bohu a až po dlhšom rozhovore nám povie, že mu zomrel niekto blízky. Vtedy je vzácne vedieť mu povedať, v čom spočíva kresťanská nádej na vzkriesenie, a zároveň mať trpezlivosť vypočuť si, koho stratil a ako mu chýba. Otázka, ktorú vysloviл, nás môže priviesť k tomu, čo celé mesiace nosí v sebe. Potrebuje pri nás dostať čas, aby o tom dokázal hovoriť.

Tomuto sa môžete učiť už dnes v seminári. Všímajte si spolubrata, ktorý sa v poslednom čase utiahol. Keď sa odhodlá hovoriť, doprajte mu čas a zaujímajte sa o to, čo prežíva. Rozprávajte sa aj s tým, s kým si na prvý pohľad nemáte veľa čo povedať. Keď niekomu ublížite nevľúdnym slovom, nájdite si chvíľu a ospravedlňte sa mu. A keď budete sami potrebovať pomoc, povedzte to človeku, ktorému dôverujete, a dovoľte mu, aby pri vás zostal. V spoločnom živote dostávate veľa takýchto príležitostí. Sú súčasťou tej istej formácie ako štúdium, modlitba a služba pri oltári.

Na konci čítania Pán hovorí: „Ja budem súdiť medzi ovcou a ovcou.“ Hneď v ďalších veršoch Ezechiel opisuje, ako silnejšie ovce odtláčajú slabšie. Keď sa samy napasú na dobrej pastve, zvyšok pošliapu. Keď sa napijú čistej vody, zvyšnú vodu zamútia. Pastier to vidí a zasiahne, aby aj slabé ovce mali z čoho žiť. Aj takto sa prejavuje jeho starostlivosť. Zachováva v stáde spravodlivosť a ujíma sa tých, ktorí sa sami nevedia ubrániť. V dnešnom evanjeliu nám Kristus Kráľ ukazuje, ako vážne berie to, čo urobíme jednému z jeho najmenších bratov. Pamätá si, kto podal pohár vody, kto prijal cudzinca a kto navštívil chorého. V tvári každého z nich nás stretáva on sám.

To je otázka aj pre nás, ktorí máme v Cirkvi zverenú zodpovednosť. Koho pri rozhodovaní počujeme ako prvého? Kto sa ťažko dostáva k slovu? A čo urobíme, keď nám niekto povie, že sa v našom spoločenstve cítil prehliadaný? Aj od nás kňazov si to niekedy vyžiada odvahu vypočuť si celú skúsenosť človeka, zvlášť ak sme na tom, čo ho zranilo, mali svoj podiel. A vás, milí bohoslovci, chcem povzbudiť, aby ste sa tejto odvahe učili už teraz. Keď sa v spoločnom rozhovore niekto stane terčom posmechu, môžete sa ho zastať. Keď niekto hovorí tichšie alebo potrebuje viac času, môžete mu dať priestor. Práve v takýchto chvíľach sa učíme niesť zodpovednosť po Kristovom spôsobe.

Milí rodičia a príbuzní, ďakujem vám za to, čo ste týmto mladým mužom odovzdali doma. Ďakujem za prvé spoločné modlitby, za rozhovory, v ktorých mohli otvorene hovoriť o svojich otázkach, aj za dôveru, s akou im dávate priestor slobodne rozlišovať ich cestu. Aj dnes pre nich veľa znamená, že sa z ich kroku tešíte a že sa majú s kým podeliť o to, čo prežívajú. A vám, milí spolubratia kňazi, ďakujem za príklad služby, ktorý môžu vidieť vo farnostiach. Osobitne ďakujem vám, predstaveným seminára, za každodenné sprevádzanie. Váš čas, trpezlivosť pri rozhovore i ochota povedať v pravý čas pravdivé slovo im pomáhajú dozrievať a postupne brať zodpovednosť za vlastnú formáciu.

Milí bohoslovci, ako váš biskup sa teším, že tento krok môžem prežiť s vami. Prajem vám, aby ste pri štúdiu teológie čoraz hlbšie poznávali Krista a aby ste sa v jeho blízkosti učili byť nablízku ľuďom. Keď dnes pri Eucharistii pristúpime k Pánovmu stolu, zverme mu vás aj všetkých, ktorí vás na tejto ceste sprevádzajú. A prosím vás, bratia a sestry, pamätajme na našich bohoslovcov v modlitbe aj v obyčajných dňoch ich štúdia a spoločného života.

Pane Ježišu, dobrý Pastier, ďakujeme ti, že nás poznáš a že sa nás ujímaš. Daj našim bohoslovcom radosť z toho, že ťa môžu hlbšie poznávať. Uč ich trpezlivo hľadať toho, kto sa vzdialil, citlivo sa pristaviť pri zranenom a odvážne sa zastať slabého. Nech ľudia pri nich raz zakúsia, že ich ty sám poznáš a že ti na nich záleží. Amen.